

การบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนเทศบาล
ในจังหวัดสระบุรีตามความคิดเห็นของครู

THE ADMINISTRATION OF THE MUNICIPAL SCHOOL ADMINISTRATOR
IN SARABURI PROVINCE, ACCORDING TO THE TEACHERS' OPINION

ฐิติภา กาญจนภรณ์¹ ชลอ วงศ์แสง² และภิเชก จันทร์เอี่ยม²
Titipa Kanjanaporn¹, Chalo Wongsawang², and Pisake Jun-Eam²

¹หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี
²อาจารย์พิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของครู
เกี่ยวกับการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนเทศบาล จังหวัดสระบุรี
ตามประสบการณ์การทำงาน และวุฒิการศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่
ครูในโรงเรียนเทศบาล จังหวัดสระบุรี ปีการศึกษา 2552 จำนวน 223 คน เครื่องมือที่ใช้ใน
การเก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถามประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ
แบบสอบถาม ได้แก่ ประสบการณ์การทำงานและวุฒิการศึกษา และแบบสอบถามความ
คิดเห็นของครูเกี่ยวกับการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนเทศบาล จังหวัด
สระบุรีเป็นคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่าครอบคลุมทักษะการบริหารงานของผู้บริหาร
สถานศึกษาด้านทักษะทางเทคนิค ทักษะทางมนุษยสัมพันธ์ และทักษะทางความคิดรวบยอด
ซึ่งมีความเชื่อมั่นเท่ากับ .93 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย
ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าที่ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

ผลการวิจัยพบว่า

1. การบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนเทศบาล ในจังหวัดสระบุรีใน
ภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด โดยทักษะด้านเทคนิคมีค่าเฉลี่ยสูงสุด
รองลงมาได้แก่ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์และทักษะด้านความคิดรวบยอดมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด
2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครู พบว่า

2.1 ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนเทศบาล ในจังหวัดสระบุรี ในภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

2.2 ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนเทศบาล ในจังหวัดสระบุรีในภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

ABSTRACT

The purposes of this research were to study and compare the level of opinion of the teachers towards the administration of the municipal school administrator in Saraburi Province according to working experience and educational level. The sample of this research was 223 teachers of the municipal school in Saraburi province, academic Year 2009. The instrument used for data collection was a questionnaire about status of the respondents consisting of working experience and educational level and the opinion of the teachers towards the administration of the municipal school administrator in Saraburi Province. A rating scale questionnaire asked about the administration skill of the municipal school administrator including technical skill, human relation skill, and concept skill with the reliability of 0.93. The statistics used for data analysis were percentage, arithmetic mean, standard deviation, and t-test at .05 level of the significance.

The findings were as follows:

1. The opinion level of the teachers towards the administration of the municipal school administrators in Saraburi Province as a whole and all aspects were at high level. The highest mean was the aspects of technical skills, and followed by the aspect of human relation skill, while the lowest mean was the aspect of concept skills.

2. The comparisons of the opinion of the teachers were as follows:

2.1 The teachers with different working experience did not have different opinion towards the administration of the municipal school administrator in Saraburi Province in overall and each aspect.

2.2 The teachers with different educational level did not have different opinion towards the administration of the municipal school administrator in Saraburi Province in overall and each aspect.

คำสำคัญ

การบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนเทศบาล

ความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบันโลกมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว เนื่องมาจากความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีด้านต่าง ๆ ส่งผลกระทบต่อโดยตรงต่อวิถีการดำรงชีวิตของคนทั่วไป การแข่งขันเพื่อความอยู่รอดของนานาประเทศ มีอัตราสูงขึ้นทุกขณะ ความสำคัญของการพัฒนาประเทศจึงมีได้ขึ้นอยู่กับระบบทุนหรือทรัพยากรอีกต่อไป แต่ขึ้นอยู่กับศักยภาพและคุณภาพของคนเป็นสำคัญ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ระยะที่ 9 เน้นในเรื่อง “คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา” การศึกษา จึงมีบทบาทสำคัญที่จะต้องพัฒนาประเทศในโลกยุคใหม่ทรัพยากรที่สำคัญ คือ ทรัพยากรมนุษย์ที่มีความรู้ของคนในชาติ เพราะความสามารถและศักยภาพในการผลิตของแต่ละประเทศขึ้นอยู่กับองค์ความรู้ของคนในชาติ ส่วนประเทศที่พลเมืองมีการศึกษาดี้อยู่ได้เปรียบในการแข่งขันเสมอ (อาร์ง จันทวานิช และคนอื่น ๆ, 2542) การพัฒนาการศึกษาจึงเป็นเรื่องสำคัญ ดังบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับ พ.ศ. 2540 มาตรา 43 บัญญัติไว้ว่า บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการเรียน การศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า 12 ปี ที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึง และมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย การจัดการศึกษาของรัฐต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของชุมชน (สุชาติ ทวีพงษ์, 2541) และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ในหมวดที่ 1 บททั่วไป ความมุ่งหมายและหลักการข้อ 2 การจัดระบบและกระบวนการศึกษา เป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชนทั่วไปให้มีกระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ดังนั้น การจัดการศึกษาดังกล่าว จึงต้องพัฒนาหลักสูตร พัฒนาครู พัฒนาบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ความสามารถเสียสละอุทิศตน ให้กับงาน เพราะครูเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในฐานะที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อสร้างสรรค์ความเป็นมนุษย์ (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ, 2542) ดังนั้น การศึกษาจึงเป็นกลไกในการพัฒนาคน เป็นเครื่องมือในการเตรียมคนและสังคมให้พร้อมที่จะรับการเปลี่ยนแปลง เพื่อพัฒนาประเทศอย่างมีประสิทธิภาพซึ่งการพัฒนาการศึกษาได้นั้นต้องร่วมมือกันทุกฝ่าย โดยเฉพาะผู้บริหารโรงเรียน หรือองค์การบริหารโรงเรียนต้องมีเทคนิควิธีการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ ธงชัย สันติวงษ์ (2537) ให้ความเห็นว่าองค์การต่างๆ จะปฏิบัติหน้าที่หรือภารกิจให้สำเร็จและบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น จำเป็นต้องมีบุคลากรหลายฝ่ายให้ความร่วมมือ และทำงานประสานกันอย่างดี บุคคลที่มีความสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานขององค์การก็คือ ผู้บริหาร ดังที่ว่า องค์การจะมีประสิทธิภาพเพียงใด และจะดำเนินไปโดยได้ผลตามวัตถุประสงค์มากน้อยแค่ไหนขึ้นอยู่กับ

ความสามารถของผู้ดำรงตำแหน่งฝ่ายบริหาร ในอันที่จะจัดกลุ่มคนเหล่านี้ให้มีความร่วมมือร่วมใจกันปฏิบัติงาน เพื่อให้ได้ผลงานที่มีประสิทธิภาพสูงสุด

การที่ผู้บริหารจะทำภารกิจได้ตามเป้าประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารจำเป็นต้องมีความรู้ความสามารถในเรื่องที่อยู่ในขอบเขตภารกิจเป็นอย่างดี ซึ่งโรเบิร์ต แอล แคทซ์ (Robert, 1955) ได้ใช้วิธีที่เรียกว่า “สามทักษะ” (Three-Skill Method) วิเคราะห์ความรู้ความสามารถของผู้บริหารว่า ผู้บริหารจะทำหน้าที่ตนได้ดีเพียงใด ประสบความสำเร็จมากน้อยกว่ากันหรือไม่ ขึ้นอยู่กับทักษะ 3 ทักษะ คือ ทักษะทางเทคนิค (Technical Skill) ทักษะทางมนุษยสัมพันธ์ (Human Skills) และทักษะทางความคิดรวบยอด (Conceptual Skills) (วิจิตร ศรีสะอ้าน, 2532)

ตามแนวทางการพัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพบนพื้นฐานความหลากหลาย และแตกต่างกันตามความเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องว่าผู้เรียน ทุกคนจะได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพจากโรงเรียน เพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้ การบริหารการศึกษาของสถานศึกษา จึงมีที่ผู้เกี่ยวข้องด้วยหลายระดับ ผู้บริหารสถานศึกษานับว่า เป็นผู้ที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องใช้ความรู้ความสามารถในการบริหารงานโดยรู้จักใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด อาจกล่าวได้ว่า สถานศึกษาที่มีคุณภาพขึ้นอยู่กับความสามารถในการบริหารงานของผู้บริหารเป็นสำคัญ จากผลการศึกษาดังกล่าวข้างต้นพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะการบริหารอยู่ในระดับปานกลางมีประสิทธิภาพต่ำ เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความสามารถไม่เพียงพอในการบริหารและด้านครูผู้สอนยังขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอน ไม่ตรงตามเอกวิชา ขาดทักษะการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ขาดความรู้ความเข้าใจระเบียบและการปฏิบัติตามระเบียบการวัดและประเมินผล ครูมีหนี้สินขาดกำลังใจต่อการทุ่มเทเวลาให้กับการเรียนการสอน ครูยังขาดความรู้ความสามารถในการใช้สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย ผู้บริหารสถานศึกษายึดความเห็นของตนเองเป็นใหญ่ ให้ครูมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนน้อย ผู้บริหารสถานศึกษาไม่สนใจพัฒนาตนเอง ขาดระบบการตรวจสอบและประเมินผล และผู้ปกครองชุมชน และภูมิปัญญาท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนน้อย และยังสอดคล้องกับดิเรก พรสีมา (2542) ได้พบปัญหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการและสาเหตุที่ทำให้การบริหารจัดการที่มีประสิทธิผลต่ำอาจสรุปได้ ดังนี้ 1) ผู้บริหารมีความรู้ความสามารถในการบริหารต่ำ จากข้อมูลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน (2539) พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีพื้นฐานความรู้ระดับปริญญาตรีและปฏิบัติราชการเฉลี่ยประมาณ 20-30 ปี มีความรู้ความสามารถไม่เพียงพอในการบริหาร ผู้บริหารยึดตนเองเป็นใหญ่ ให้ครูมีส่วนร่วมในการบริหารต่ำ ผู้ปกครอง ชุมชนไม่มีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน 2) ผู้บริหารโรงเรียนไม่สนใจ

พัฒนาตนเอง 3) ขาดระบบการตรวจสอบและประเมินผลผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพ ผู้บริหารส่วนใหญ่มีความคิดว่าการตรวจสอบ และการประเมินคือ การจับผิด การตรวจสอบ และการประเมินผู้บริหารโรงเรียนจึงดำเนินการเฉพาะกรณีที่มีความผิดชัดเจน หรือเพื่อเลื่อนขั้นเงินเดือน เลื่อนตำแหน่ง การประเมินเพื่อปรับปรุงและพัฒนางานมีค่อนข้างจำกัด 4) ผู้ปกครอง ชุมชน และภูมิปัญญาท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนต่ำ เนื่องจาก รัฐเข้าไปมีบทบาทในการบริหารการศึกษา และบริหารงานบุคคลในโรงเรียนค่อนข้างสูง ทั้งทำหน้าที่กำกับบทบาทการบริหาร ไม่ค่อยเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมมาก (กรมวิชาการ, 2544) ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้การจัดการศึกษา ในสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จ แต่มีเชื่อว่าผู้บริหารสถานศึกษาจะสามารถจัดการศึกษา ให้ประสบความสำเร็จได้เหมือนกัน ทุกคน ซึ่งเซอร์จิโอวานนี (Sergiovanni, 1983) ได้เสนอ แนวคิดที่ว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่จัดการศึกษาในโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศนั้น จะต้องเป็นผู้มี ทักษะการบริหาร เพราะผู้บริหารโรงเรียนจะสามารถเลือกเน้นความสนใจในสิ่งที่ เป็น ความสำคัญและเป็นค่านิยมของโรงเรียน ดังนั้น สมาชิกในโรงเรียนจะมีความเข้าใจตรงกันว่า อะไรคือเป้าหมายสำคัญของโรงเรียน และทุกคนจะปฏิบัติงานของตนให้บรรลุเป้าหมายนั้น โกลล ไสขาว (2540) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ ความคิดเห็นต่อทักษะการบริหารที่ส่งผลต่อการ ปฏิบัติงานในโรงเรียนมัธยมศึกษากรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 4 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารมีทักษะการบริหารอยู่ในระดับปานกลาง และทักษะ การบริหารของผู้บริหารที่ ส่งผลต่อการปฏิบัติงานในโรงเรียนมัธยมศึกษาคือ ทักษะด้านมโนภาพ ด้านเทคนิค และ ด้านผู้นำ

ด้วยเหตุดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการใช้ทักษะทักษะทางเทคนิค ทักษะทางมนุษยสัมพันธ์ และทักษะทางความคิดรวบยอด ในการบริหารงานของผู้บริหาร สถานศึกษาโรงเรียนเทศบาล ในจังหวัดสระบุรี เพื่อที่จะได้ทราบถึงทักษะการบริหารงานของ ผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนเทศบาลเป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารโรงเรียนเพื่อ ให้ เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

โจทย์วิจัย/ปัญหาวิจัย

ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียน เทศบาลในจังหวัดสระบุรี แตกต่างกันตามประสบการณ์ทำงานและวุฒิการศึกษา

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนเทศบาล ในเขต จังหวัดสระบุรีตามความคิดเห็นของครู

2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนเทศบาล ในเขตจังหวัดสระบุรีตามประสบการณ์การทำงาน และวุฒิการศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูในโรงเรียนเทศบาลจังหวัดสระบุรี ปีการศึกษา 2552 ประกอบด้วยโรงเรียนเทศบาลเมืองสระบุรี เทศบาลเมืองแก่งคอย เทศบาลเมืองพระพุทธบาท และเทศบาลตำบลหนองแค จำนวน 19 โรงเรียน จำนวน 533 คน

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยการเปิดตารางแสดงจำนวนประชากรและจำนวนกลุ่มตัวอย่างของเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan อ้างถึงใน ยุทธ ไกรวรรณ, 2548) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95.00 ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 223 คน และกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างแต่ละโรงเรียนโดยวิธีการเทียบอัตราส่วนด้วยการสุ่มตัวอย่าง ใช้การสุ่มตัวอย่างอย่างมีระบบ (Systematic Random Sampling) โดยเลือกครูทุก ๆ คนที่ 2 จากบัญชีรายชื่อครูที่ปฏิบัติการสอนของแต่ละโรงเรียน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นโดยประมวลแนวคิดที่ได้ศึกษาวิเคราะห์จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะ การบริหารงาน 3 ด้าน ตามแนวความคิดของแคทซ์ โดยแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสำรวจรายการเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการเลือกตอบ (Check List) ประกอบด้วย ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และวุฒิการศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานตามแนวคิดของแคทซ์ แบบสอบถาม จำแนกได้ 3 ด้าน คือ ด้านเทคนิค ด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านความคิดรวบยอดมีลักษณะ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert) แบ่งเป็น 5 ระดับ เทียบตามเกณฑ์ดังนี้

คะแนน	ระดับการบริหารงาน
5	สูงที่สุด
4	สูง
3	ปานกลาง
2	ต่ำ
1	ต่ำที่สุด

3. การสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือสำหรับการวิจัยครั้งนี้ มีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้ ศึกษา ค้นคว้ารายละเอียดของเนื้อหาและแนวคิด จากเอกสารงานวิจัยต่างๆ เกี่ยวกับทักษะการบริหารงาน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านเทคนิควิธี ด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านความคิดรวบยอด

กำหนดขอบเขตของข้อคำถามตามตัวแปรที่ศึกษา และสร้างแบบสอบถาม โดยมีรายละเอียด 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสำรวจรายการเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบ แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Checklist) ประกอบด้วย

1. ประสบการณ์ทำงาน จำแนกเป็น

- 1.1 ต่ำกว่า 10 ปี
- 1.2 ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป

2. วุฒิการศึกษา จำแนกเป็น

- 2.1 ปริญญาตรี
- 2.2 สูงกว่าปริญญาตรี

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงาน ตามแนวคิดของแคทซ์ จำแนกเป็น 3 ด้าน คือ ด้านเทคนิค ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านความคิดรวบยอด

สร้างแบบสอบถามและนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบ แก้ไขทั้งด้านเนื้อหา สำนวน ความชัดเจนและการใช้ภาษา

นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาแล้วไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิทางการศึกษา จำนวน 5 ท่าน ซึ่งเป็นผู้ดำรงตำแหน่ง และประสบการณ์ เกี่ยวกับการบริหารการศึกษา ตรวจสอบความสอดคล้องของเนื้อหา กับนิยามศัพท์เฉพาะ แล้วนำแบบสอบถามไปปรับปรุง แก้ไขข้อบกพร่องตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ

การหาค่าความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity)

นำแบบสอบถามจากการตรวจสอบของผู้ทรงคุณวุฒิ ตามไปหาค่าความเที่ยงตรงของ

เนื้อหา (Validity) โดยการหาค่าดัชนีความพ้องระหว่างข้อคำถาม แต่ละข้อกับ
นิยามศัพท์เฉพาะ (Index of Congruence หรือ IOC) โดยแปลความหมายของคะแนนดังนี้
+1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ
0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ
-1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามไม่สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ
และเลือกข้อที่มีค่าดัชนีความพ้องตั้งแต่ 0.5 ไปใช้ส่วนข้อที่มีค่าดัชนีความพ้อง
น้อยกว่า 0.5 นำไปปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ (ยุทธิ โกยวรรณ, 2548)
การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบ
ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาแล้ว ไปทดลองใช้ (Try-out) กับครูปฏิบัติการสอนที่ไม่ใช่กลุ่ม
ตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำข้อมูลมาหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (-Coefficient)
ของครอนบาค (Cronbach, 1984 อ้างถึงใน ยุทธิ โกยวรรณ, 2548) ได้ค่าความเชื่อมั่น
เท่ากับ .93 นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองและแก้ไขแล้วเสนอต่อคณะกรรมการควบคุม
วิทยานิพนธ์และจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อการนำไปใช้การเก็บข้อมูลจากกลุ่ม
ตัวอย่างด้วยตนเอง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลแบบสอบถามส่วนที่ 1 วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency)
หาร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอในรูปแบบของตารางประกอบการบรรยาย

ข้อมูลแบบสอบถามส่วนที่ 2 วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean)
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) กำหนดเกณฑ์การแปลความหมายของ
คะแนน โดยใช้หลักการของเบส (Best, 1997 อ้างถึงใน ประคอง กรรณสูตร, 2538) ซึ่งแปล
ความหมายของคะแนนเฉลี่ยตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ระดับการบริหารงาน
4.51 - 5.00	สูงที่สุด
3.51 - 4.50	สูง
2.51 - 3.50	ปานกลาง
1.51 - 2.50	ต่ำ
1.00 - 1.50	ต่ำที่สุด

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย
หรือมัชฌิม เลขคณิต (Arithmetic mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation
หรือ S.D.) การทดสอบค่าที แบบเป็นอิสระต่อกัน (t - test : Independent)

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนเทศบาล ในเขตจังหวัดสระบุรี ตามตำแหน่งประสบการณ์การทำงาน และวุฒิการศึกษา ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

1. การบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนเทศบาล ในเขตจังหวัดสระบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยทักษะด้านเทคนิคมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาได้แก่ ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ และทักษะด้านความคิดรวบยอด มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นครู พบว่า

2.1 ครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่ำกว่า 10 ปี และตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษาโรงเรียนเทศบาล ในเขตจังหวัดสระบุรี โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.2 ครูที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็นต่อการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนเทศบาล ในเขตจังหวัดสระบุรี โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนเทศบาลในเขตจังหวัดสระบุรี ตามความคิดเห็นครู มีประเด็นที่น่าสนใจและนำมาอภิปรายผลดังต่อไปนี้

ระดับความคิดเห็นของครู ต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนเทศบาล ในเขตจังหวัดสระบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับสูงโดยทักษะด้านเทคนิคมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาได้แก่ ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ และทักษะด้านความคิดรวบยอดมีค่าเฉลี่ยต่ำสุดซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกฤษณะ สุพงค์ (2543) ที่ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการบริหารที่ส่งผลต่อการปฏิบัติ ตามมาตรฐาน การบริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหาร มีทักษะการบริหาร อยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับ สมศักดิ์ ด่านเดชา (2543) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารงาน และประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดยะลา ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดยะลา โดยรวมทั้ง 3 ด้าน อยู่ในระดับต่ำเช่นกัน ทักษะด้านเทคนิค มีระดับการบริหารงานทุกข้ออยู่ในระดับสูง โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูง อันดับแรกได้แก่ ผู้บริหารมีการนำเสนอข้อมูลข่าวสารของโรงเรียนต่อชุมชนเพื่อการประชาสัมพันธ์ให้ทราบกันอย่างทั่วถึง ผู้บริหารมีวิธีการใช้ทรัพยากรในการบริหารงานอย่างประหยัด ให้มีความคุ้มค่าต่อการพัฒนาคุณภาพของงาน และประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองเพื่อร่วมกันพัฒนาในการจัดการศึกษา ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ การส่งเสริมให้มีการวิจัยเพื่อนำมาใช้ปรับปรุง

คุณภาพงานทางการศึกษา ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน จัดให้มีการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ อีกทั้งได้บรรจุหลักสูตร
การฝึกอบรมทักษะการบริหารงานทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านเทคนิค ด้านมนุษยสัมพันธ์ และ
ด้านความคิดรวบยอด ตามแนวแคทซ์ เมื่อผู้บริหารที่เข้าสู่ตำแหน่งใหม่ๆ จะมีความรู้
ความสามารถความชำนาญการ และมีความคิดใหม่ๆ ที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในการ
บริหารจัดการด้านการจัดการศึกษา ผู้บริหารมีการพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งจะเห็นว่า
ผู้บริหารสามารถใช้เทคโนโลยีในการบริหารงานก่อให้เกิดประสิทธิภาพ ในยุคของการปฏิรูป
การศึกษา มีปัจจัยสำคัญในการเสริมสร้างการเรียนรู้คือ การบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ
และการมีส่วนร่วมในการบริหารงาน มีการประชาสัมพันธ์ข่าวสารของโรงเรียนต่อชุมชนให้
ทราบกันอย่างทั่วถึงคุณลักษณะในการส่งเสริมประชาธิปไตย ใช้เหตุผล ซึ่งสอดคล้องกับ
งานวิจัยของสมศรี รีรานนท์ (2539) ได้ทำวิจัย เรื่อง การศึกษาการใช้ทักษะทางการ
บริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการ
ประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 1 ผลการวิจัย พบว่า การใช้ทักษะการบริหารงานของ
ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ทักษะด้านเทคนิค ได้แก่ การนำหลักสูตรไปใช้ การสั่งการ
และการจัดข้อมูลสารสนเทศมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ระดับการ
บริหารงานทุกข้ออยู่ในระดับสูง โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงอันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารให้ออกสื่อก
บุคลากรในการนำเสนอผลงานหรือแสดงความคิดเห็น ผู้บริหารสร้างขวัญและกำลังใจแก่
ผู้ใต้บังคับบัญชาโดยเท่าเทียม และสามารถปรับตนเองให้เข้ากับบุคคลอื่นได้เป็นอย่างดีตาม
สถานการณ์ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ สร้างความร่วมมือในการปฏิบัติงานของ
บุคลากรได้ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะครูส่วนมากมีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี ความแตกต่างกันใน
เรื่องความรู้ของครูผู้สอนจึงเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ผู้บริหารยังไม่รับฟังความคิดเห็น และเปิด
โอกาสให้ครูผู้สอน มีส่วนร่วมในการตัดสินใจมากนัก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนสาร
บัลลังก์ปัทมา (2552) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การใช้ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียน
ขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ พบว่า
ผู้บริหารสามารถบูรณาการความคิดเห็นของบุคลากรไปใช้ในการปฏิบัติงานมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ทักษะด้านความคิดรวบยอด ระดับการบริหารงานทุกข้ออยู่ในระดับสูง ข้อที่มี
ระดับค่าเฉลี่ยสูงที่สุด มีการแสดงความคิดเห็นหรือแนวคิดใหม่ ๆ อย่างหลากหลายในโอกาส
ต่าง ๆ มีการสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ เพื่อใช้ในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ ส่วนข้อที่มี
ค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ มีการกำหนดนโยบาย และวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน เพื่อการ
ปฏิบัติให้บรรลุผลได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของระบบต่าง ๆ
ภายในโรงเรียน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะครูส่วนมากมีประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 10 ปี
ความแตกต่างของประสบการณ์การทำงาน จึงส่งผลผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนเทศบาล

ในจังหวัดสระบุรี มีการตัดสินใจในการเสนอความคิดเห็น หรือแนวคิดใหม่ๆ ในโอกาสต่างๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของธนสาร บัลลังก์ปัทมา (2552) ได้ทำการวิจัยเรื่องการใช้ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ทักษะด้านความคิดรวบยอด ผู้บริหารสามารถคิดค้นและพัฒนานวัตกรรมในการปฏิบัติงานมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

การเปรียบเทียบความคิดเห็นครู พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ทำงาน และวุฒิการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษาโรงเรียนเทศบาล ในเขตจังหวัดสระบุรี โดยภาพรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะทุกคนต้องผ่านเกณฑ์การอบรมเข้าตามหลักสูตรของคณะกรรมการข้าราชการครู (ก.ค.) ทั้งครูที่ดำรงตำแหน่งผู้บริหารแล้ว และผู้บริหารที่เข้าสู่ตำแหน่งใหม่ เมื่อมาปฏิบัติงานที่สถานศึกษาก็ต้องปฏิบัติหน้าที่ตามหลักภารกิจ 4 งาน ไม่ว่าจะเป็นสถานศึกษาระดับอำเภอ หรือสถานศึกษาระดับจังหวัด ได้แก่ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ด้วยเหตุนี้จึงเห็นว่าปัจจัยเบื้องต้นไม่แตกต่างกัน จึงไม่ได้เปรียบเทียบมากนักดังนั้น สังกัดหน่วยงานแต่ละจังหวัดของสถานศึกษา จึงไม่มีผลต่อการใช้ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนเทศบาล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสมศักดิ์ ด้านเดชา (2543) ทำการวิจัย เรื่อง ทักษะการบริหารงานและประสิทธิภาพการบริหาร งานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดยะลา ผลการวิจัยพบว่า ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดยะลา โดยรวมทั้ง 3 ด้าน อยู่ในระดับมาก และเมื่อเปรียบเทียบระดับทักษะการบริหารตามตัวแปร ขนาดโรงเรียน วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในตำแหน่งที่ต่างกัน พบว่า ไม่แตกต่างกัน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของซิมสัน (Simpson, 2005) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การศึกษาการรับรู้ของคณะวิชา ที่มีต่อสมรรถนะในการบริหารที่จำเป็นในการศึกษาระดับอุดมศึกษา ข้อค้นพบจากงานวิจัย คือ ตัวแปร ด้านอายุ มีผลต่อการรับรู้ของคณะในเรื่องทักษะ และสมรรถนะในการบริหาร ตัวแปรด้านเพศไม่มีความแตกต่างกัน ระดับความรู้ไม่มีความแตกต่างกัน สถานภาพการสมรสไม่มีความแตกต่างกันในการรับรู้ทักษะและสมรรถนะในการบริหารสถานภาพการครอบครองที่ดินไม่มีความแตกต่าง และตัวแปรด้านชาติพันธุ์ไม่มีความแตกต่างกันในการรับรู้ที่มีต่อทักษะ และสมรรถนะในการบริหาร

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอจากผลการวิจัย

1. ทักษะด้านเทคนิค ผู้บริหารควรส่งเสริมให้มีการทำวิจัยเพื่อนำผลมาใช้ปรับปรุงคุณภาพงานทางการศึกษา ควรมีการกำกับ ติดตาม นิเทศงานวิชาการอย่างมีระบบ และควรจัดทำสถิติ สารสนเทศทางการศึกษาเพื่อประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน
2. ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ผู้บริหารควรสร้างความร่วมมือในการปฏิบัติงานของบุคลากรควรเข้าใจและยอมรับในความแตกต่างระหว่างบุคคล และควรรับฟังความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะของบุคลากร
3. ทักษะด้านความคิดรวบยอด ผู้บริหารควรกำหนดนโยบายและวัตถุประสงค์ ขอบข่ายของงาน เพื่อการปฏิบัติให้บรรลุผลได้อย่างมีประสิทธิภาพ ควรรู้ถึงความต้องการทางการศึกษาของชุมชน และควรมีการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของระบบต่าง ๆ ภายในโรงเรียน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาวิจัยการมีส่วนร่วมในการบริหารงานของผู้บริหารและครูผู้สอน เฉพาะด้าน และรายด้าน เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการจัดการจัดการศึกษาต่อไป
2. ควรมีการศึกษาวิจัย เรื่อง ความต้องการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการดำเนินงานของสถานศึกษา เช่น โรงเรียนที่ถ่ายโอนจากเขตพื้นที่การศึกษาอื่นๆ มาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและโรงเรียนเทศบาลที่อยู่ในภูมิภาคเดียวกัน เช่น จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ลพบุรี สระบุรี เป็นต้น แล้วนำผลการวิจัยมาสังเคราะห์ร่วมกัน

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ, กรมวิชาการ. (2544). **หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544**. กรุงเทพฯ : พัฒนาคุณภาพวิชาการ(พว).
- กรมสามัญศึกษา. (2542). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และการวิเคราะห์สาระสำคัญ**. กรุงเทพฯ: ครูสภา.
- กฤษณะ สุพงษ์. (2543). **ทักษะการบริหารที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตามมาตรฐานการบริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในเขตการศึกษา 5**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- โกศล ไสขาว. (2540). **ความคิดเห็นต่อทักษะการบริหารที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 4. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.**
- ดิเรก พรสีมา. (2542). **ปฏิรูปการศึกษาอย่างไร. กรุงเทพฯ: ส.รุ่งทิพย์ ออฟเซ็ท.**
- ธงชัย สันติวงษ์. (2537). **องค์การและการบริหาร. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ: พิศิษฐ์การพิมพ์.**
- ธนสาร บัลลังก์ปัทมา. (2552). **ทักษะการบริหาร (สำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก). The City Journal. 5(103): 56.**
- ประคอง กรรณสูต. (2538). **สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์.**
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. (2542). **พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2542. กรุงเทพฯ: สถาบันเทคโนโลยีพระจอม.**
- วิจิตร ศรีสะอาด. (2532). **ปรัชญาและพัฒนาการการบริหาร. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.**
- ยุทธ ไกยวรรณ. (2548). **วิธีวิจัยทางธุรกิจ. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.**
- สมศรี ธีรานนท์. (2539). **การศึกษาการใช้ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน ประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.**
- สมศักดิ์ ด่านเดชา. (2543). **ทักษะการบริหารงานและประสิทธิภาพการบริหารงาน วิชาการของผู้บริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดยะลา. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.**
- สุชาติ ทวีพงษ์. (2541). **การบริหารชั้นสูง. วารสารข้าราชการครู. 6(7): 46.**
- อำรุง จันทวานิช และไพบูลย์ แจ่มพงษ์. (2542). **การศึกษา : แนวทางการพัฒนาคุณภาพ. วารสารวิชาการ. 2(9): 3.**
- Best, John W. (1997). **Research in education.** New Jersey: Prentice- Hall
- Sergiovanni, T. J. , & Robert, J. (1983). **Starratt Supervision Human Perspective.** New York : McGraw-Hill, Inc.

Simpson, J. C. (2005). **A study of faculty perceptions of administrative Competencies required in higher education administration.**
Retrieved from <http://www.idis.ru.ac.th/report/index.php?topic=7359.5;wap2>